

La més gran victòria catalana

CONCULCACIONS (82)

És bastant habitual entre els catalans parlar solament de les grans derrotes infligides pels dos estats veïns. Com a més significatives s'hi poden incloure la desfeta de Muret (12 de setembre del 1213) on va morir el rei català Pere I el Catòlic i la de Barcelona després del terrible setge (11 de setembre del 1714).

És veritat que aquest dos moments afecten ben negativament la nostra història fins al punt d'anul·lar-nos tots els drets nacionals, que encara avui resten pendents de recuperar, després de la contundent derrota del 1714.

No així succeí a partir de Muret (1213) ja que després Catalunya va renovar bona part de la seva grandesa per mediació dels regnats següents com, el de Jaume I el Conqueridor, Pere II el Gran, Pere III el Cerimoniós o del Punyalet, etc.

És precisament aquest rei Pere el Gran, fill de Jaume I, que en defensa del territori català contra la pretesa invasió francesa, guanyà de forma espectacular la batalla del Coll de Panissars imposant-se als francesos i el seu rei Felip III després de dues victòries més, la de les illes Formigues i la de Roses. La victòria final del Coll de Panissars es va consumir entre l'1 i el 4 d'octubre del 1285.

Catalunya en aquesta batalla s'enfrontava a dos dels exèrcits més poderosos del moment, el del rei de França i el del Vaticà que va prescriure la Croada a favor dels francesos i van presentar un front comú. Sembla ser que Catalunya va resoldre amb les seves úniques forces aquesta batalla ja que els pactes que tenia establerts amb Castella i Aragó a l'hora de la veritat es van quedar a casa seva i no van acudir a col·laborar en un moment tan amenaçadorament perillós. Alguns historiadors diuen que els Aragonesos van aparèixer just per celebrar la victòria, tal com diríem avui, en el moment de la foto.

Aquesta victòria sobre els francesos ajudats per les forces del Vaticà té altres significacions ja que hi havia en joc no tan sols evitar les ambicions dels invasors, sinó que calia refermar la unitat catalana i els dominis a la Mediterrània, Provença, Nàpols, Sicília, Calàbria, Múrcia, etc... També el rei de Mallorca Jaume II fill també de Jaume I havia col·laborat més o menys directament amb els invasors.

El regne de França, havia seduït el Vaticà fent al·lusió al catarisme, un engany per tal de involucrar-los en els seus objectius invasors sobre Catalunya. El catarisme ja havia desaparegut però els francesos amb les seves ambicions transgressores s'hi van recolzar. Aquesta vegada el tret els va sortir per la culata i van aconseguir solament una derrota espectacular que va situar Catalunya en una de les etapes històriques de major prestigi.

Possiblement la victòria del Coll de Panissars és una de les més espectaculars de la nostra història, però no és única. Hem d'assenyalar també que ni Anglaterra, ni Alemanya ni Itàlia ni Constantinoble, van ser fidels als acords de col·laboració que tenien establerts amb Catalunya i és per aquest motiu que va tenir una important ressonància a tot Europa.

Recordem d'aquest gran rei català Pere el Gran, que fou un home culte afeccionat a les lletres i un bon trobador. Del seu prestigi en va quedar constància en uns versos de Dante Alighieri. Políticament va ser hàbil, previsor i un dels grans impulsors de la Catalunya que va dominar l'entorn del Mediterrà. Va viure solament 45 anys. Pere el Gran va emmalaltir repentinament un mes i mig després dels fets de Panissars i va morir a Vilafranca del Penedès. Va ser enterrat a Santes Creus, que ell mateix havia escollit per la seva sepultura.

Claudi Romeu, 29 de setembre del 07